29/03/2024

«Μια Πέμπτη, μια Σαρακοστή»: Αφιέρωμα στους Νεομάρτυρες στην Ευαγγελίστρια Πειραιώς

/ Ενορίες

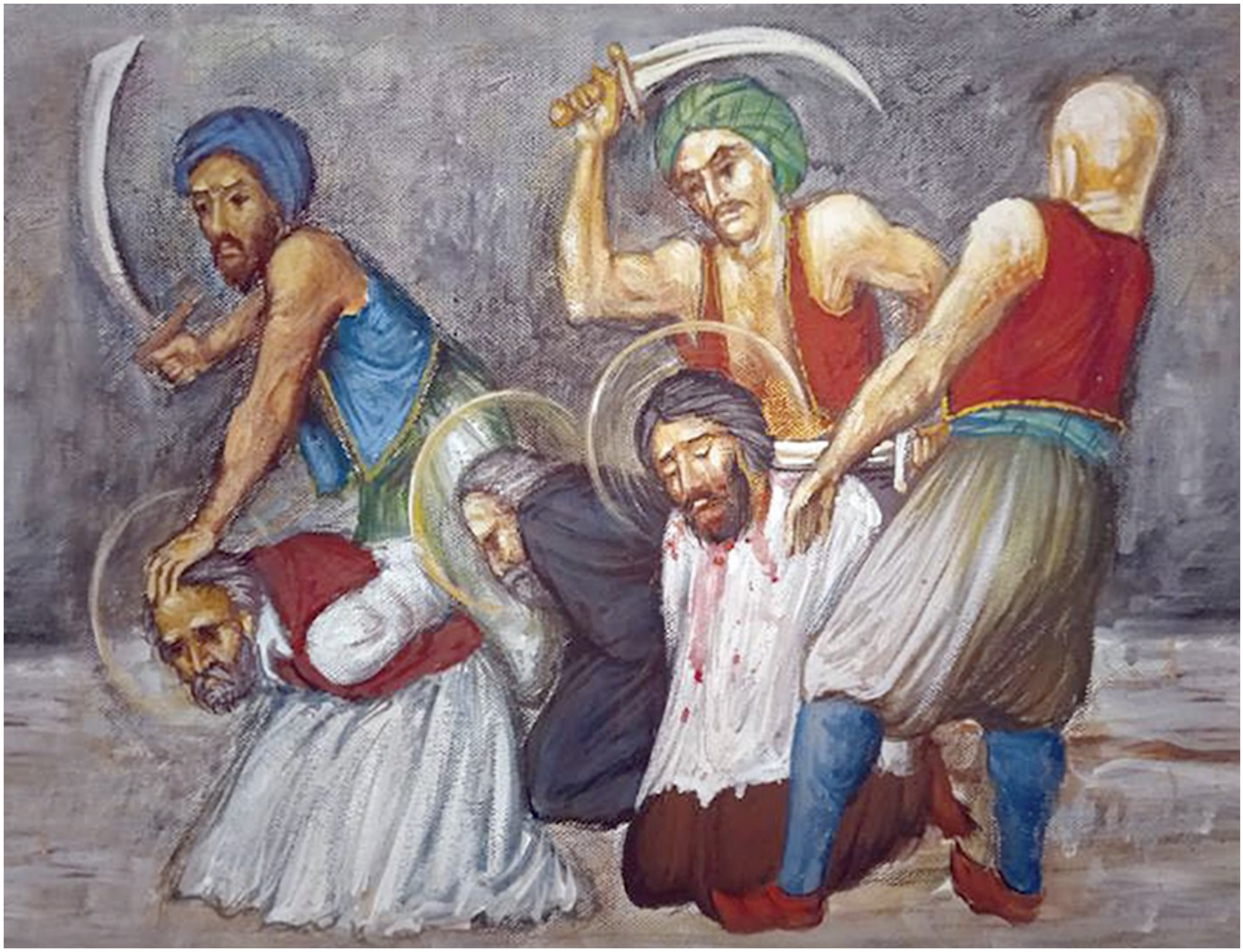

Συνεχίζεται η σειρά λειτουργικών και άλλων εκδηλώσεων με τον γενικό τίτλο «Ευαγγελίστρια 2024», που διοργανώνεται για 26η χρονιά, στον Ιερό Ναό Ευαγγελιστρίας Πειραιώς, με κεντρική δράση, τις πολιτιστικές βραδιές που πραγματοποιούνται κάθε Πέμπτη, με τον γενικό τίτλο «Μια Πέμπτη, μια Σαρακοστή».

Την Πέμπτη 28 Μαρτίου παρουσιάστηκε το αφιέρωμα «Νεομάρτυρες, από τη σκλαβιά στον ουρανό». Συναξάρια Νεομαρτύρων διάβασαν οι ηθοποιοί Νίκος

Βλαχάκης, Γιάννης Γιούλης, Κυριάκος Μερτζάνης, Γιώργος Σκυριανός και Αγγελική Τσαπάρα.

Την εκδήλωση προλόγισε ο Ευάγγελος Παππάς, Ιστορικός Τέχνης και Εικαστικός και συμμετείχε ο Πρωτοπρεσβύτερος π. Δημήτριος Θεοχαράκης στην απόδοση των τροπαρίων των Νεομαρτύρων που παρουσιάστηκαν.

Στην εκδήλωση αναγνώσθηκαν οι βίοι πέντε Νεομαρτύρων από το βιβλίο «Νεομάρτυρες: Από τη σκλαβιά στον ουρανό» του Χαράλαμπου Στεργιούλη, των εκδόσεων «Αρχονταρίκι». Οι Νεομάρτυρες ήταν οι Θεόφιλος ο Ζακύνθιος, Νικήτας Νισύριος, Κυράννα η Οσσαία, Θεόδωρος ο Βυζάντιος και Ιωάννης ο εκ Κονίτσης.

Επίσης, έγινε ιδιαίτερη αναφορά στο βίο, την πορεία και το μαρτύριο του Νεομάρτυρα Αγίου Κωνσταντίνου του Υδραίου, του οποίου η Τιμία Κάρα φιλοξενείται στο Ναό και θα παραμείνει προς προσκύνηση των πιστών, μέχρι τις 31 Μαρτίου.

Ο όρος Νεομάρτυρες, αναφέρεται σε μία συγκεκριμένη περίοδο και αφορά μάρτυρες της Εκκλησίας που χρονικά τοποθετούνται στο πλαίσιο στο οποίο

μαρτύρησαν, από την πτώση της Κωνσταντινούπολης το 1453 μέχρι την Μικρασιατική καταστροφή το 1922. Ο χρονικός αυτός προσδιορισμός δηλώνει ότι οι Νεομάρτυρες ήταν άνθρωποι οι οποίοι βρέθηκαν μπροστά σε μεγάλα διλήμματα και σε καιρούς που πολλοί από αυτούς δεν θα περίμεναν ιστορικά ότι θα βρίσκονταν.

Μετά από την Ρωμανία, δηλαδή την Ανατολική Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία που γνωρίζουμε ως Βυζάντιο, όπου η ελευθερία της χριστιανικής πίστης ήταν κάτι δεδομένο, ξαφνικά όλο αυτό ανατράπηκε και με την παρουσία των Οθωμανών στην ιστορία του ελληνικού κόσμου, τα πράγματα παίρνουν πλέον μια δραματική τροπή. Θα πρέπει να δηλωθεί, όταν αυτό παραστεί ανάγκη, η μαρτυρία της πίστης στον Ιησού Χριστό και στην Εκκλησία.

Τον όρο Νεομάρτυρες τον γνωρίζουμε από τον Άγιο Νικόδημο τον Αγιορείτη, ο οποίος έγραψε το Νέο Μαρτυρολόγιο σε συνεργασία με τον Άγιο Μακάριο Επίσκοπο Κορίνθου. Στο προοίμιο του βιβλίου, οι Νεομάρτυρες αναφέρονται ως «θαύμα, παρόμοιο σαν να βλέπει κανείς μέσα στην καρδιά του χειμώνα, εαρινά άνθη». Μέσα στο καταχείμωνο, την περίοδο της σκλαβιάς, βλασταίνουν αυτοί οι υπέροχοι ανθοί και σε καιρούς αιχμαλωσίας, βλέπει κανείς ελευθερία.

Ακριβώς επειδή αφορά την τουρκοκρατία, όπου υπήρχαν κύματα εξισλαμισμού, η παρουσία των Νεομαρτύρων,, ανδρών και γυναικών, υπήρξε καθοριστική. Γιατί αφύπνιζαν με το μαρτύριο τους, τους υπόλοιπους Έλληνες να μην προδώσουν την πίστη τους, χωρίς να λογαριάζουν τα νιάτα και τα όνειρα τους.

Το ένα από τα δύο στοιχεία που συντηρούσαν υψηλό το φρόνημα της ελευθερίας στον σκλαβωμένο ελληνισμό κατά την διάρκεια της τουρκοκρατίας, ήταν οι Κλέφτες επάνω στα βουνά, που δεν ήθελαν να ενταχθούν στην πραγματικότητα ενός σκλαβωμένου ελληνισμού.

Το άλλο στοιχείο είναι οι Νεομάρτυρες, νέα παιδιά που θυσίασαν ότι πολυτιμότερο είχαν, αντιστεκόμενοι στην πρακτική του τουρκέματος. Αφού στη συνείδηση του ελληνικού λαού εκείνα τα χρόνια, η χριστιανική πίστη και η ελληνική συνείδηση ήταν στοιχεία αλληλένδετα.

Και στο δίλημμα να αλλαξοπιστήσουν, με όλες τις τιμές και τα προνόμια που τους έδιναν οι Τούρκοι, οι Νεομάρτυρες δεν αρνήθηκαν την πίστη τους και την ίδια στιγμή δεν αρνήθηκαν και την ελληνική τους συνείδηση. Και όποιος αρνούνταν την πίστη του, έχανε ότι πολυτιμότερο ακόμα περίσσευε, την ελληνικότητα του.

Η Επανάσταση ανδρώθηκε μέσα από τα αναστήματα των Κλεφτών και των Νεομαρτύρων, οι οποίοι δεν άφησαν πραγματικά να σβήσει η φλόγα της

ελευθερίας, για του Χριστού την πίστη την αγία και για την πατρίδα.

Και οι συγκλονιστικές μορφές των Νεομαρτύρων είναι για όλους παραδείγματα,

τέκτησαν

ον καθένα